

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พลวัตบทบาทและความสัมพันธ์หญิงชายในเกาะปันหยี (Development of gender role and relationship: A Case Study of Koh Pan Yi)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวทิวลิป สูดวิไล (Ms. Tulip Sudvilai)
ระดับปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาสตรีศึกษา วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ นูนาค
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “พลวัตบทบาทและความสัมพันธ์หญิงชายในเกาะปันหยี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตและบทบาทในการต่อสู้ดิ้นรน เพื่อความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของผู้หญิงในเกาะปันหยี โดยทำการศึกษาระบบการเปลี่ยนแปลงบทบาทและความสัมพันธ์ในครอบครัวหญิงชายและกระบวนการสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ของผู้หญิงในเกาะปันหยี การดิ้นรนเข้าสู่เมืองเพื่อความอยู่รอดของครอบครัว ภายใต้บริบทของสังคมชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) แบบมุสลิม และศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อม ด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของบทบาท และความสัมพันธ์หญิงชายในเกาะปันหยี โดยเน้นศึกษารูปแบบและบทบาทความสัมพันธ์หญิงชายในช่วง 60 ปีที่ผ่านมา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยวิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งผู้ศึกษาได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 รุ่น คือ รุ่นที่ 1 (ปู่ย่า ตา ยาย) และรุ่นที่ 2 (พ่อแม่)

ผลการศึกษาพลวัตบทบาทและความสัมพันธ์หญิงชายในเกาะปันหยีพบว่า วิถีชีวิตของหญิงชายทั้ง 2 รุ่นในเกาะปันหยีได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา อันเกิดจากคลื่นแห่งการเปลี่ยนแปลง 3 ลูกด้วยกัน คือ

คลื่นลูกที่ 1 เกิดจากการเข้ามาของการปกครองท้องถิ่น และการถูกกำหนดให้เป็นหมู่บ้านในปีพ.ศ. 2457 คลื่นลูกที่ 2 เป็นการเข้ามาของธุรกิจการท่องเที่ยวและประกาศให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในปีพ.ศ. 2527 จนมาถึงคลื่นลูกที่ 3 คือการเกิดภัยธรรมชาติสึนามิ ซึ่งผลจาก

การศึกษาค้นทั้ง 3 ลุกพบว่าการเข้ามาของอำนาจการปกครองท้องถิ่นของรัฐและการเข้ามาของธุรกิจการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในแง่ของบทบาทและหน้าที่ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบความสัมพันธ์และการสลับบทบาทของหญิงชาย และเมื่อเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจภายหลังการเกิดสึนามิ การสร้างพลังอำนาจในตนเองของผู้หญิงเพื่อกอบกู้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของครอบครัวจึงเกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการพัฒนารูปแบบบทบาทของผู้หญิง ซึ่งนำไปสู่การมีอำนาจต่อรองและอำนาจการตัดสินใจที่เทียบเท่ากับผู้ชายหรือมากกว่าผู้ชาย และนำไปสู่การยอมรับในบทบาทการเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของผู้หญิงในเกาะปันหยี

สำหรับข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้คือ เมื่อผู้หญิงมีการสร้างพลังอำนาจให้กับตนเองและกลุ่มสตรี เพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้แล้ว ผู้หญิงควรที่จะพัฒนารูปแบบและร่วมกันสร้างพลังในการผลักดันบทบาทของผู้หญิง ในด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นให้มากขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับการเป็นผู้นำของตนเองในระดับชุมชน รวมถึงการพัฒนาและเสริมสร้างประสบการณ์ในฐานะการเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของชุมชนต่อไป โดยรัฐควรเข้าไปมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุน ขณะเดียวกัน ผู้ศึกษาคิดว่า ผู้หญิงควรมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งในการรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม และประเพณีของเกาะปันหยี โดยเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของเกาะปันหยีให้ดำรงอยู่ต่อไป รวมถึงการมีส่วนร่วมในการต่อต้านกระแสอิทธิพลของระบบบริโภคนิยมที่กำลังเข้ามากลืนกินวัฒนธรรมดั้งเดิมอันดีงามของเกาะปันหยี ผู้ศึกษามีความเชื่อมั่นว่า พลังของผู้หญิงในเกาะปันหยีที่ยิ่งใหญ่ จะสามารถนำไปสู่การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้นได้ในอนาคต